

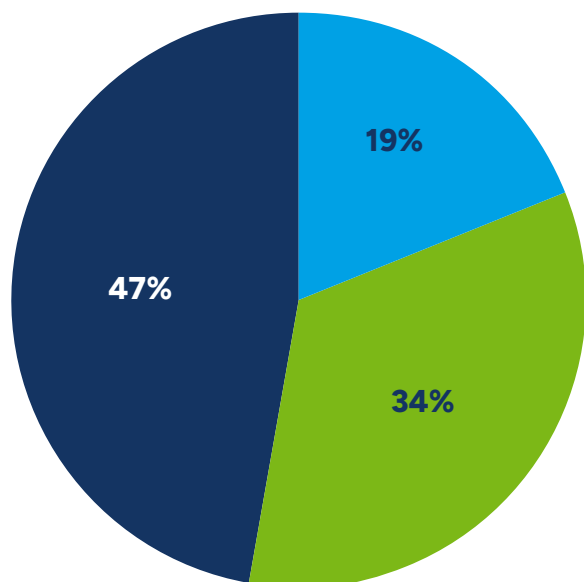

Publieksonderzoek gemeentefinanciën

Verantwoording steekproef

- N = 1032
- Heeft gelopen in het weekend van 5-6 april
- In opdracht van de VNG
- Eindredactie vragen door Motivaction
- Dataverzameling en opstellen tabellen door Motivaction

Aankomende bezuinigingen zijn bekend

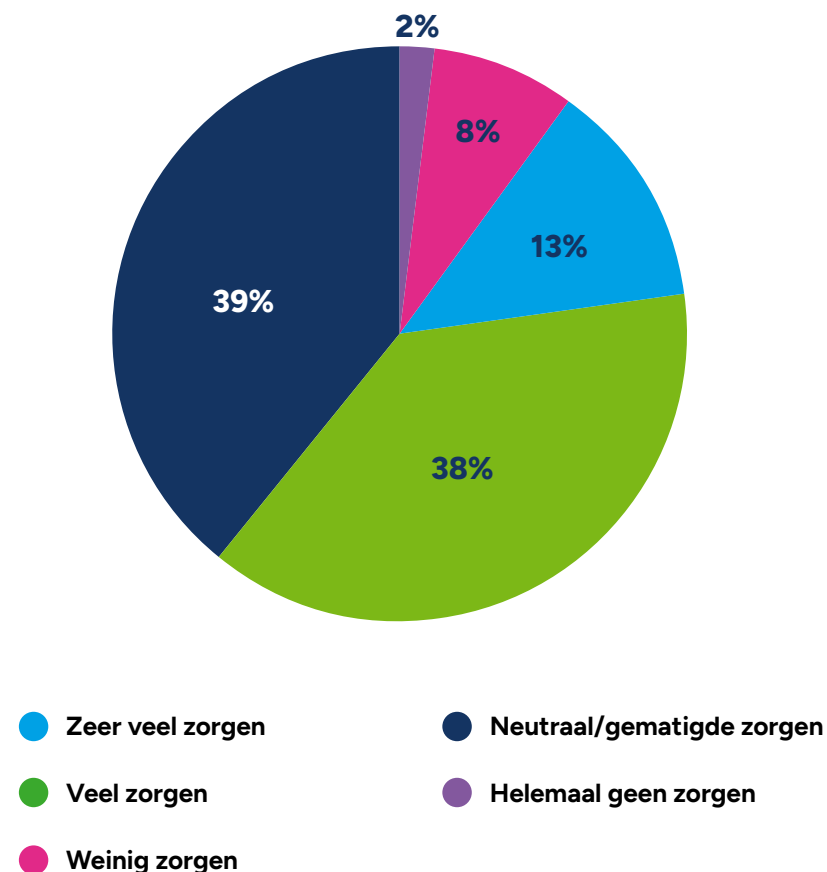
- Ik had niet over deze bezuinigingen gelezen/gehoord
- Ik had over deze bezuinigingen gelezen/gehoord, maar wist niet dat dit 'het ravijn of het ravijnjaar' werd genoemd
- Ik had over deze bezuinigingen gelezen/gehoord, en wist dat dit 'het ravijn of het ravijnjaar' werd genoemd

Maar liefst **66%** van NL is bekend met bezuinigingen op gemeenten.

VVD en BBB kiezers zijn er in verhouding meer mee bekend: resp. **79%** en **80%** geeft aan erover gehoord te hebben.

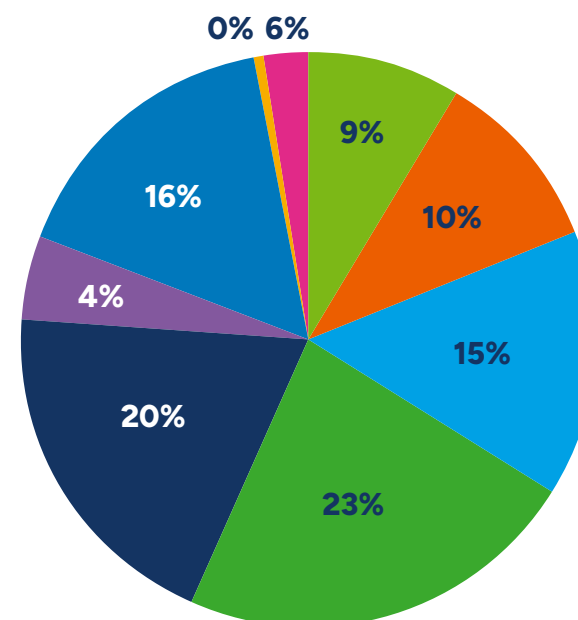
In hoeverre maak jij je er zorgen over dat, door de voorgenomen bezuinigingen, voorzieningen in jouw gemeente minder zullen worden of verdwijnen?

Slechts **10%** van de Nederlanders maakt zich *geen* zorgen over dat voorzieningen in gemeenten door bezuinigingen minder zullen worden of zullen verdwijnen. **51%** van de ondervraagden maakt zich 'veel zorgen' of 'zeer veel zorgen'.

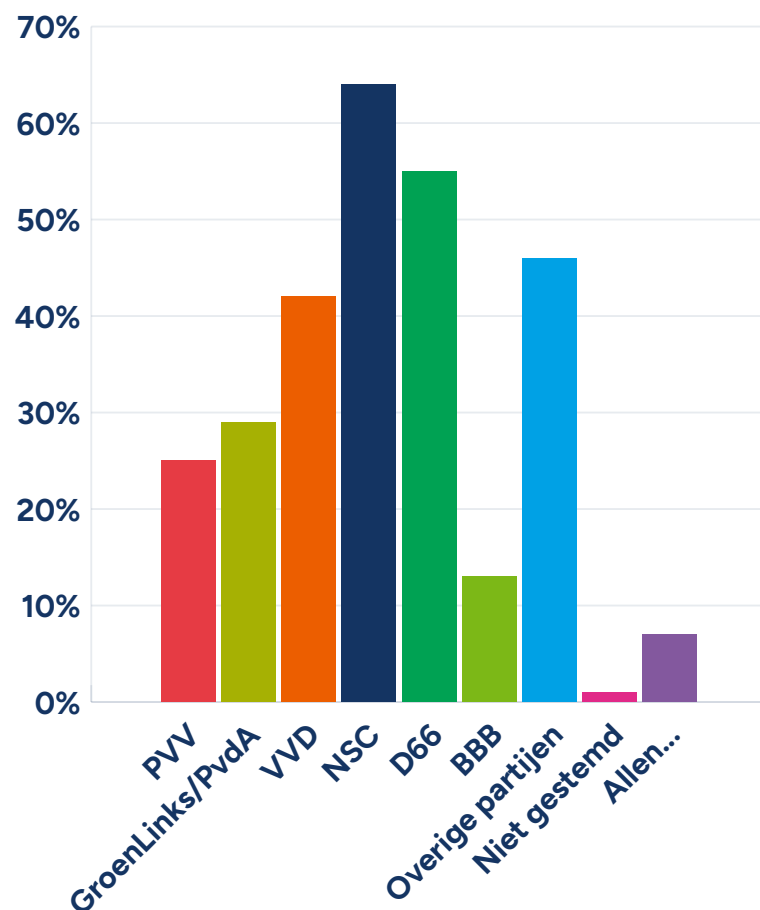
Vooral zorgen over ouderen en mensen die zorg nodig hebben

Mensen maken zich vooral *zorgen over anderen*, zoals ouderen en mensen die zorg nodig hebben: dat geldt voor **64%** van de ondervraagden. Gemiddeld maakt één op vier van de ondervraagden (26%) zich zorgen over zichzelf, met een uitschieter onder BBB kiezers: daar maakt **41%** zich zorgen over de consequenties van bezuinigingen voor zichzelf.

- Ik maak me geen zorgen
- Over mijzelf
- Over gezin/familie
- Over de jeugd
- Over ouderen en mensen die zorg nodig hebben
- Over mensen die het niet breed hebben
- Over winkels en bedrijven in mijn gemeente
- Over de leefbaarheid in mijn gemeente
- Over iets of iemand anders

Leefbaarheid: grootste zorg voor NSC kiezers

Ongeveer de helft van de kiezers maakt zich zorgen over de leefbaarheid van hun buurt of wijk (46%), met een uitschieter onder NSC kiezers: daarvan maakt **64%** zich zorgen over de leefbaarheid

Top 3 van zorgen over de bezuinigingen van gemeenten

Nederland top 3:

1. Zorg & welzijn **88%**
2. Veiligheid & Openbare Orde **81%**
3. Woningbouw & volkshuisvesting **77%**

Verschillen tussen de coalitie partijen in de Zorgen Over-Top 3

1. Veiligheid 93% (hoogste score overall)
2. Zorg & welzijn 89%
3. Armoede 69%

1. Wonen 92%
2. Zorg en Welzijn 89%
3. Onderhoud wegen, bruggen, verlichting 86%

PARTIJ VOOR DE VRIJHEID

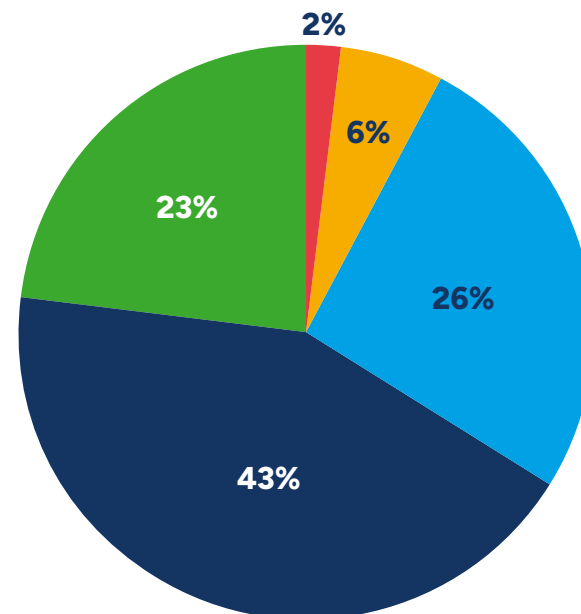
1. Zorg & welzijn 90%
2. Veiligheid 86%
3. Wonen 81%

1. Veiligheid & openbare orde 86%
2. Zorg & welzijn 78%
3. Onderhoud bruggen, wegen 72%

'Het is terecht dat gemeenten juridische stappen tegen het rijk zetten'

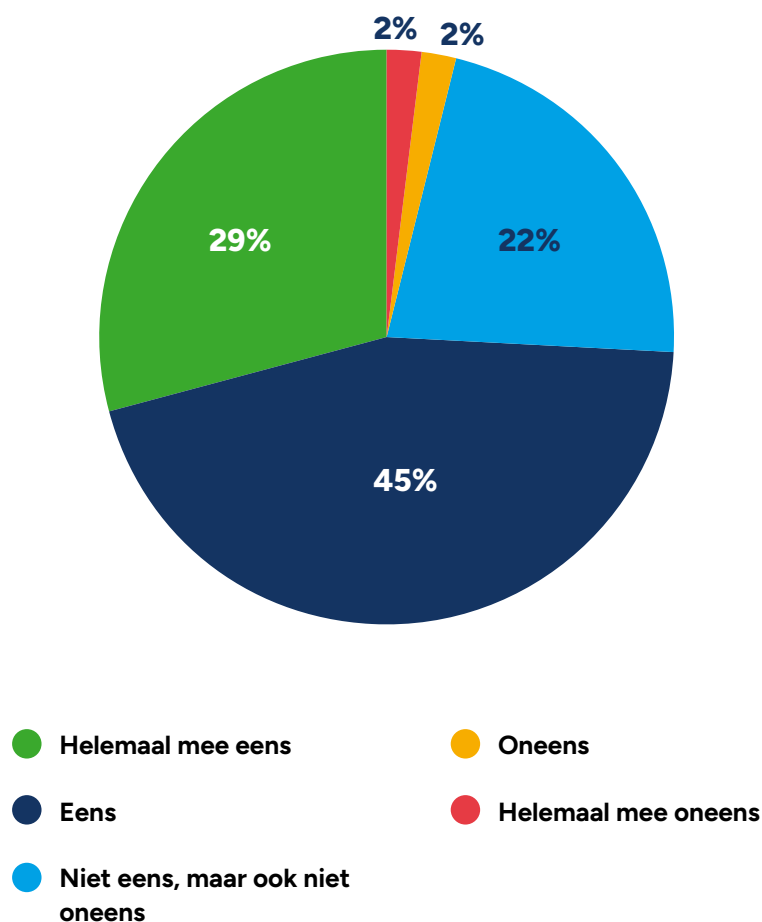
Maar liefst twee op de drie kiezers vinden juridische stappen op Jeugdzorg* terecht (66%). Slecht **8%** van de kiezers is tegen.

- Helemaal mee eens
- Eens
- Niet eens, maar ook niet oneens
- Oneens
- Helemaal mee oneens

*Hier speelt dat het rijk zich niet aan de gemeentewet houdt door een taak te delegeren maar daar niet genoeg geld bij te geven.

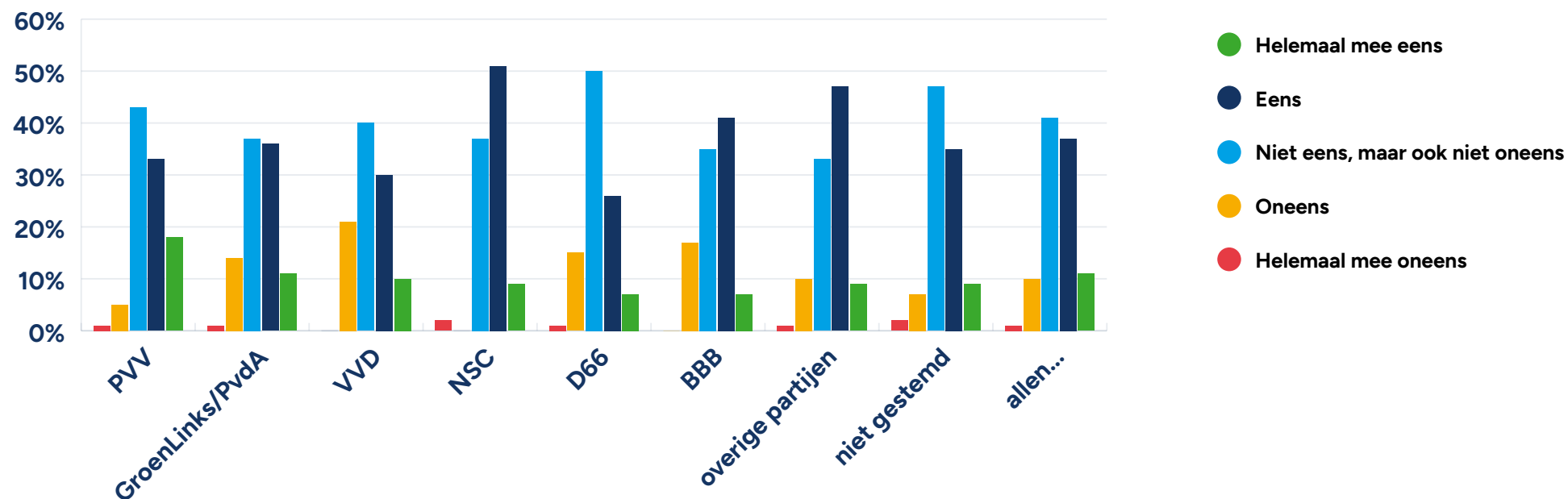
De bal bij het rijk

Met de stelling 'het rijk moet zich aan de gemeentewet houden en de gemeenten genoeg geld geven', is gemiddeld **74%** van de ondervraagden het eens. En slecht **4%** het (helemaal) oneens. De gemeenten hebben dus de publieke opinie aan hun kant.

Bezuinigingseffecten al zichtbaar

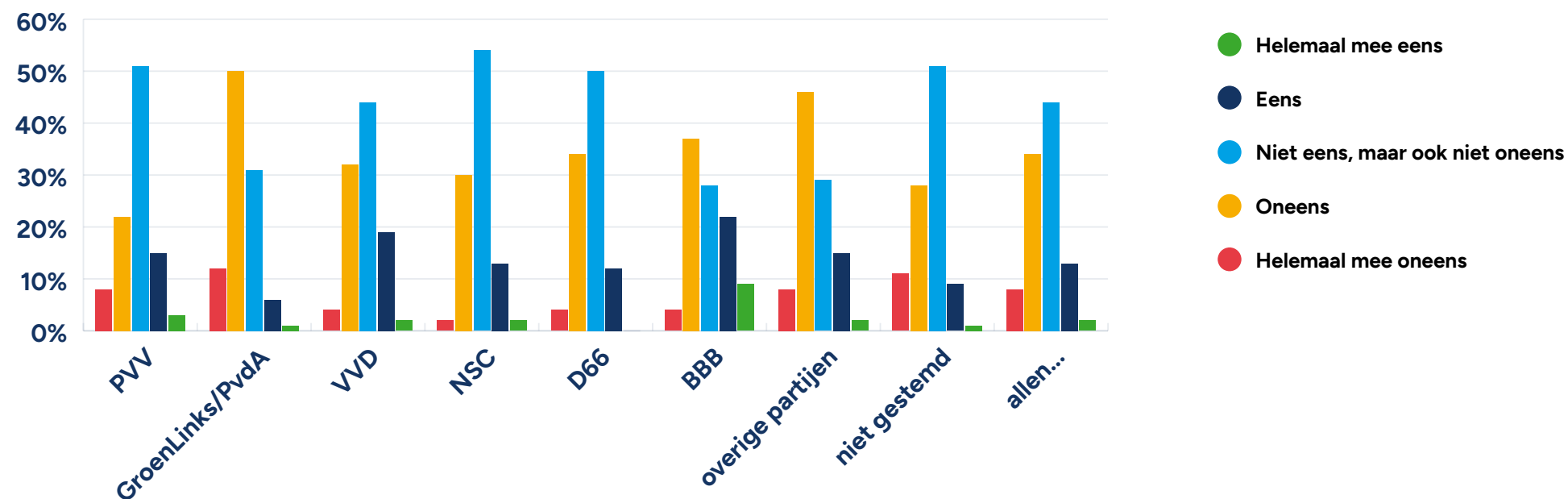
'Het wordt de laatste jaren duidelijk minder, als het gaat over voorzieningen en dienstverlening in mijn gemeente.'

Door de verplichte hoge uitgaven op jeugdzorg, moeten veel gemeenten al elders bezuinigingen om hun begroting te kunnen sluiten. De effecten daarvan zijn merkbaar voor bijna de helft% van de kiezers (totaal **48%** eens/ helemaal eens). Opmerkelijk is dat dit percentage onder de NSC-kiezers zelfs **60%** is.

Gemeenten geen verspillers

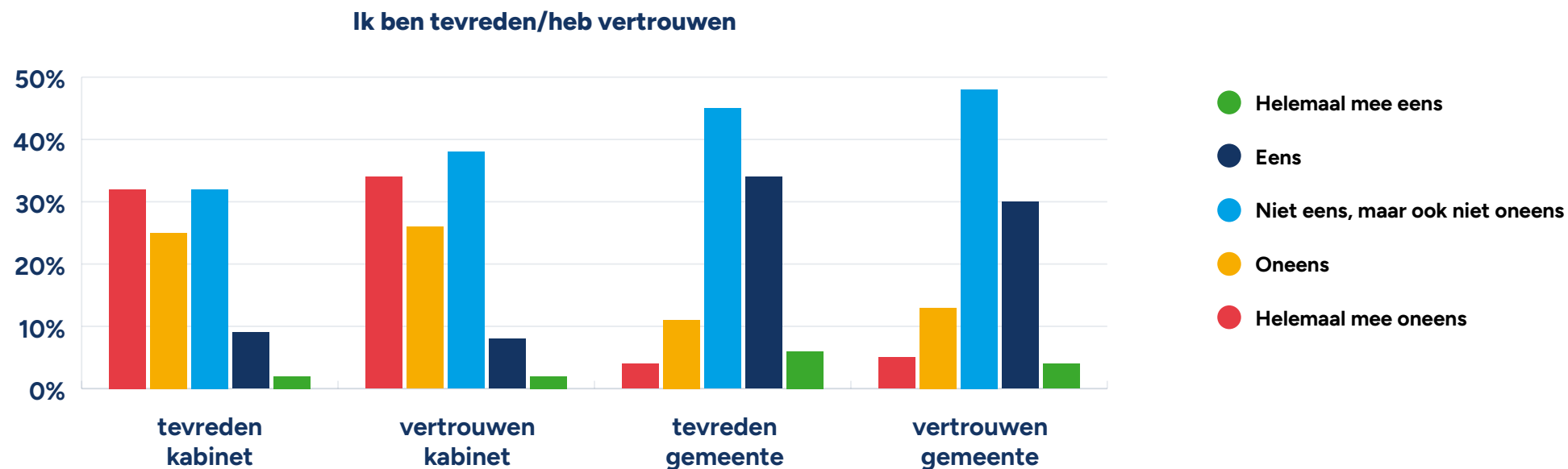
'Mijn gemeente geeft te veel geld uit aan voorzieningen en mag het daarom zuiniger aan doen.'

'Mijn gemeente geeft te veel geld uit aan voorzieningen en mag het daarom zuiniger aan doen'

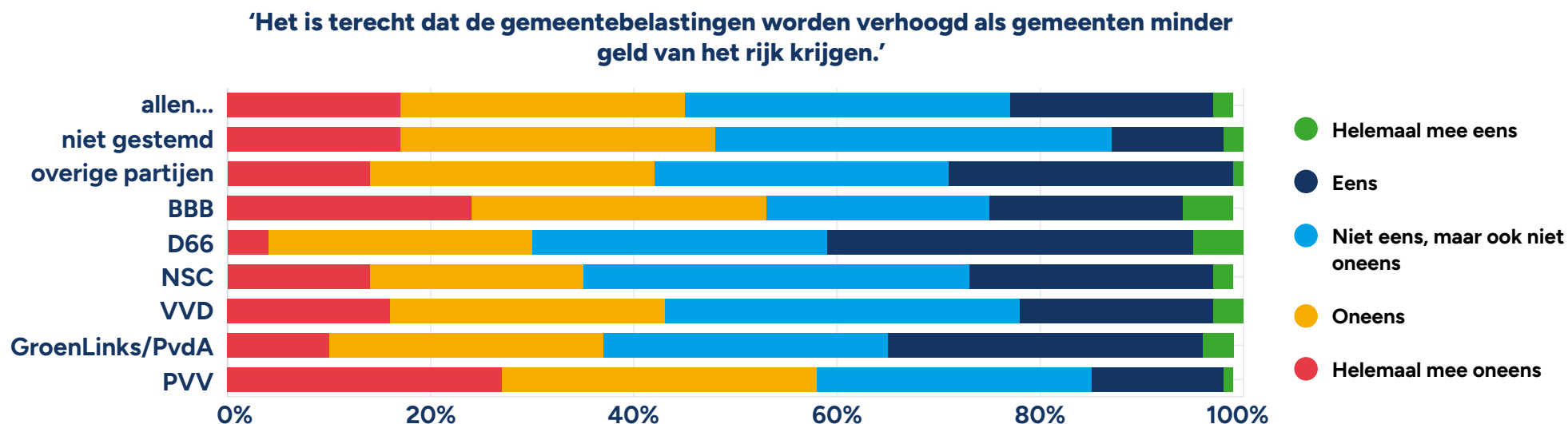
Slechts **15%** van NL het eens/helemaal eens met deze stelling.

Gemeenten meer vertrouwd dan kabinet

Net als in het recent 'Staat van het bestuur' toont dit onderzoek aan dat het vertrouwen in de overheid laag is. Maar ook dat mensen substantieel meer vertrouwen hebben in gemeenten en ook tevredener zijn over gemeenten dat in dit kabinet/het rijk.

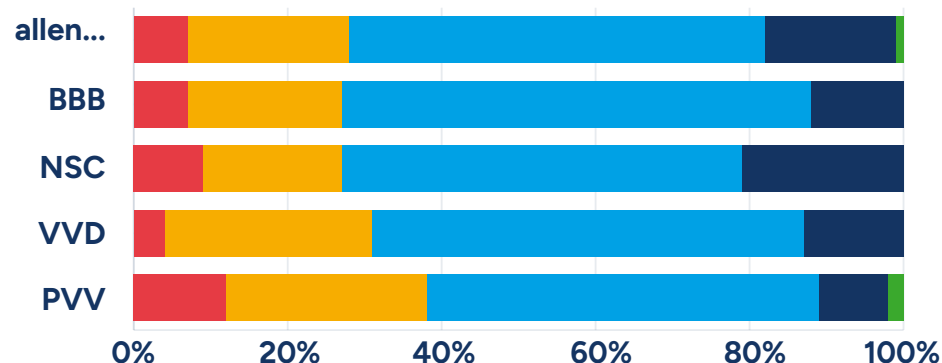
Belastingverhoging door gemeenten: verrassende verschillen

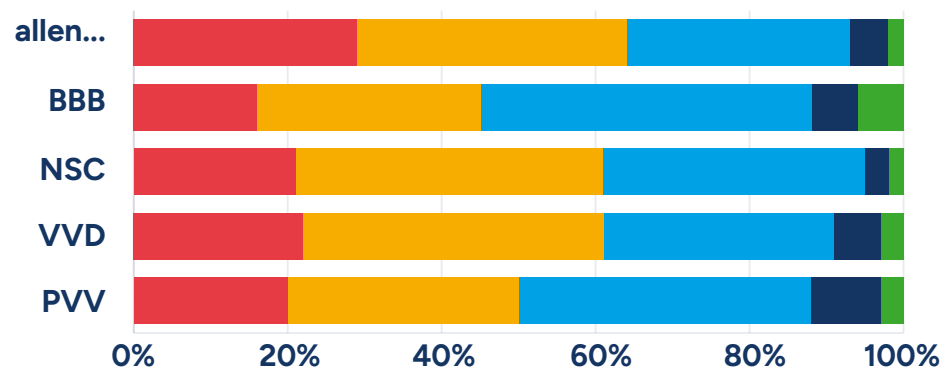
Gemeenten zijn huiverig om belastingen en gemeentelijke heffingen te verhogen, maar worden daartoe gedwongen door de bezuinigingen op het gemeentefonds. Inwoners staan er niet om te springen, met name PVV-kiezers maken zich hier zorgen over, maar de tegenstand is misschien minder dan wel eens wordt vermoed.

Belastinggeld in betere handen bij gemeenten dan rijk

Als het gaat om hoe zij omgaan met belastinggeld, in hoeverre heb je dan vertrouwen in de gemeenten?

[---] in het huidige kabinet (Schoof)?

- Heel veel vertrouwen
- Weinig vertrouwen
- Veel vertrouwen
- Helemaal geen vertrouwen
- Neutraal

Kiezers met (heel) veel vertrouwen in hoe de overheid omgaan met hun belastinggeld zijn schaars, voor zowel bij het rijk als gemeenten.

Maar het wantrouwen naar het rijk is vervolgens veel groter (64%) dan naar gemeenten (28%). Waarbij onder de huidige coalitiefracties vooral de kiezers van NSC en VVD eruit springen in wantrouwen naar het rijk.

**Vereniging van
Nederlandse Gemeenten**

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93

info@vng.nl

april 2025